รายงานผลการดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้
ภายใต้โครงการ Innovation For Thai Education (IFTF)
นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เรื่อง
การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

นางสาวนวีนา ราษฎร์ทวี
ตำแหน่งครู ไม่มีวิทยฐานะ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ซึ่งตอบสนองเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) ในยุคปัจจุบันที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่กล่าวถึงนโยบายและจุดเน้นที่ส่งเสริมและพัฒนา การอ่านตามแนวคิดทางการประเมิน PISA โดย PISA เป็นการอ่านที่ผู้อ่านมีส่วนร่วมกับบทอ่านอย่างมีจุดประสงค์ ซึ่งจุดประสงค์ดังกล่าวก็เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านเหล่านี้ สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีวิจารณญาณ สามารถพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นตามศักยภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าอีกด้วย ที่สำคัญคือตอบสนองต่อความถนัดและทักษะที่นักเรียนสนใจจะพัฒนาการเรียนรู้อย่างการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม การเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น

การจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกวิธีการหนึ่ง ที่จะกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ สามารถวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุน อภิปรายแสดงความคิดเห็นและสรุปความได้อย่างเป็นระบบ ร่วมกับนวัตกรรมสื่อประสมที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนน่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสุข กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรม “ไขคดีฆาตกรรมบ้านจิระมนตรี” จึงถูกพัฒนาขึ้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการกำหนดขั้นตอนและกิจกรรมที่ชัดเจน มีการนำไปใช้และเผยแพร่ผ่านกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) “1 คนสอน 2 คนชม 3 คนแชร์” กับครูในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ส่งผลให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน อีกทั้งได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ในเครือโรงเรียนเตรียมอุมศึกษาและระดับกลุ่มอำเภอ ในวารสารของศูนย์อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้พัฒนานวัตกรรมขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณะครู ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ทำให้รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งนี้ข้าพเจ้ามีความมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนและเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น โดยข้าพเจ้ามุ่งพัฒนาตนเองด้านการแสวงหาความรู้ พัฒนาสื่อนวัตกรรม และนำความรู้เผยแพร่ให้แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

นวีนา ราษฎร์ทวี

มิถุนายน 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
บทนำ	1
- ความเป็นมาและความสำคัญ	1
- วัตถุประสงค์	5
- ขอบเขตการดำเนินงาน	5
วิธีการดำเนินงาน	11
ผลการดำเนินงาน	19
สรุปผลการดำเนินงาน	29
ภาคผนวก	36
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	36
- คิวอาร์โค้ดภาคผนวกอื่น ๆ	44

หัวข้อ การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

ชื่อ-สกุล นวีนา ราษฎร์ทวี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ปีงบประมาณ 2567

บทคัดย่อ

การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ 2)เพื่อทดลองใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม พัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ 3) เพื่อปรับปรุงวิธีการในการพัฒนาเรื่องการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองพัฒนาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนนักเรียน 95 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ เป็นการทดสอบประเภทปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน 3) แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณด้วยเทคนิค 5W1H โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การตอบคำถาม การทำใบกิจกรรม โดยมีการประเมินกิจกรรมนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลผลงานตามสภาพจริง 4) แบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ใช้สถิติคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ร้อยละ (%) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติที (t-test Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 10.95 และ 1.75 ตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนเท่ากับ 16.62 และ 2.49 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่า t ที่คำนวณได้คือ 1.60 คิดเป็นร้อยละ 7.99 จึงสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเกินร้อยละ 80 ของจำนวนทั้งหมด อีกทั้งผลการประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด) นอกจากนี้นักเรียนมีความเห็นต่อกิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน นักเรียนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำสำคัญ : ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ, เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H , สื่อประสม

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการคิด จึงได้วางแนวการจัดการเรียนรู้ในมาตรา 24 ข้อ 2 ไว้ว่า ให้มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญปัญหา ดังนั้นการคิดจึงเป็นทักษะที่ควรส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้เติบโตเป็นเยาวชนที่คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ (2544 : 5) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคิดไว้ว่า ปัจจุบันเรื่องของ “การคิด” และ “การสอนคิด” เป็นเรื่องที่จัดว่าสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพสูง ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกหันมาศึกษาและเน้นในเรื่องของการพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านสติปัญญา คุณธรรมและการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ แต่สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมและการใช้คำถามเพื่อส่งเสริมการคิด เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์เสริมสร้างความคิดด้วยตนเองยังดำเนินการกันน้อยและไม่ชัดเจน กิจกรรมและคำถามยังต้องการคำตอบที่เกิดจากความจำเป็นส่วนใหญ่ขาดการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดจึงก่อให้เกิดปัญหาอย่างต่อเนื่อง การสอนกระบวนการคิด หรือการสอนให้ผู้เรียนคิดเป็นนับเป็นเรื่องที่มีความคลุมเครืออยู่มาก เนื่องจากกระบวนการคิดนั้นไม่ได้มีลักษณะเป็นเนื้อหาที่ครูจะสามารถเห็นได้ง่ายและสามารถนำไปสอนได้ง่าย การคิดมีลักษณะเป็นกระบวนการ ดังนั้นการสอนจึงต้องเป็นการสอนกระบวนการด้วย นอกจากนี้ วัชรา เล่าเรียนดี, ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิณ ศิริสัมพันธ์ (2560 : 27) ได้ให้ความสำคัญของการการคิดไว้ว่า ความสามารถในการคิดและทักษะในการคิดมีการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เพราะสามารถและทักษะในการคิดมีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) การดำรงชีวิต และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะในยุคข้อมูลข่าวสารความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน นอกจากนั้นนักการศึกษายังกล่าวถึงความสำคัญของทักษะการคิดว่าในยุคศตวรรษที่ 21 ทักษะที่ สำคัญที่สุด คือ ทักษะการคิดของบุคคลและทักษะชีวิต (Life Skills) เพื่อจะได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสันติสุขในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก

ด้วยแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 – 2579 (2560 : ฉ) ได้กล่าวถึงเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและ คุณลักษณะต่อไปนี้ 3R ได้แก่ การอ่าน (Reading) , การเขียน (Writing) , การคิดเลขเป็น (Arithmetics) และ 8C ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Soving) , ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) , ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรม

ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) , ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ(Collaboration , Teamwork and Leadership) , ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy), ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy), ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) , และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) ซึ่งทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะหนึ่งที่ควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พ.ศ. 2567 – 2568 (2567) ที่กล่าวถึงนโยบายและจุดเน้นที่ส่งเสริมและพัฒนา การอ่านตามแนวคิดทางการประเมิน PISA โดย PISA เป็นการอ่านที่ผู้อ่านมีส่วนร่วมกับบทอ่านอย่างมีจุดประสงค์ ซึ่งจุดประสงค์ดังกล่าวก็เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านเหล่านี้ สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีวิจารณญาณ สามารถพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นตามศักยภาพ สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าอีกด้วย

ในปัจจุบันหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ และมุ่งเน้นการเรียนการสอนแบบ Active Learning ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดม สมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการ คิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/นำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้วยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับ ผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาท ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ ผู้เรียนทำกิจกรรม การนำเสนอ และแสดงความคิดเห็นที่เน้นการคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและสามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน 4 ท22102 นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า พบว่า การคิดเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในเรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ การทำแบบฝึกหัด ใบงาน กิจกรรม หรือข้อสอบที่เป็นแบบอัตนัยด้วยการเขียนหรืออธิบายความยังไม่ดีเท่าที่ควรและนักเรียนในบางคนจะไม่ยกตัวอย่างมาประกอบการเขียน เป็นผลมาจากความสามารถในการคิดวิเคราะห์หาเหตุผลต่าง ๆ ของนักเรียนยังมีไม่พอเท่าที่ควรยังต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มมากยิ่งขึ้น อีกทั้งจากการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล นักเรียนส่วนใหญ่จะมีความสนใจในการพัฒนาทักษะกระบวน

การคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้พบเห็นสภาพปัญหา ความสนใจของนักเรียนและได้วิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ผู้เรียนขาดการฝึกฝนทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอ ประเด็นที่ 2 ขาดสื่อการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

จากปัญหาหรือความสนใจของผู้เรียนที่ผู้วิจัยได้พบและเล็งเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนำมาใช้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนอีกทั้งยังสามารถใช้ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ตามมาตรา 24 ที่มุ่งฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันแก้ปัญหาและตอบสนองต่อหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 อีกด้วย นอกจากนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมจะพัฒนาด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากการเทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H เป็นเทคนิคที่สามารถให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดได้อย่างรอบด้าน โดยใช้การตั้งคำถามรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ตอบคำถามในแต่ละประเด็น สามารถแก้ไขปัญหาและเขียนสรุปความ ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐกานต์ เฟื่องมณี (2564 : 26) ได้อธิบายไว้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5W1H ซึ่งเป็นรูปแบบเทคนิคอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนาในด้านการคิด การตอบคำถาม โดย 5W หมายถึง Who (ใคร), What (ทำอะไร), Where (ที่ไหน), When (เมื่อไหร่), Why (ทำไม)และ 1H หมายถึง How (ผลเป็นอย่างไร) ที่จะมาเป็นตัวช่วยในการสร้างกระบวนการคิด และได้ผลและถูกถ่ายทอดออกมาเพื่อเกิดภาพลักษณ์ และองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ การสอนเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์รูปแบบที่จะเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะการ คิดวิเคราะห์ คือสอนด้วยการตั้งคำถาม การสอนโดยใช้แผนที่ความคิด การเรียนรู้แบบปรึกษาหารือ การบันทึกการเรียนรู้และข้อสงสัย การจัดระเบียบคิดไตร่ตรอง บูรณาการและประเมินเพื่อให้เข้าใจ ตนเอง ความคิด และความรู้สึกของตนเอง โดยในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ 5W1H มีฐานการ คิด มาจากทฤษฎีการเรียนรู้ 6 ประเภทตามความคิดของบลูม (Bloom) ที่เชื่อว่า พฤติกรรม ด้านสมองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) การประเมินค่า (Evaluation) การคิดจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่มี ความสำคัญมากในการพัฒนาด้านต่าง ๆ จึงสนใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ร่วมกับการใช้สื่อประสมเพื่อที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 22-23 และหมวด 9 มาตรา 63- 64

ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ และเทคโนโลยีการศึกษาที่เน้นถึงบทบาทความสำคัญของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนและผู้สอน และกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 99) การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้อย่างเป็นระบบ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจจะเพิ่มศักยภาพผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน การใช้สื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังเห็นได้จากมีผู้วิจัยในเรื่องของการสอนด้วยวิธีการใช้สื่อประสมไปใช้แล้วได้ผลสำเร็จและเกิดประโยชน์กับผู้เรียน เช่น อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บูรณะกร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2563) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้คุณค่าวรรณคดีไทยผ่านรูปแบบสื่อประสม” ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย 2) เพื่อวิเคราะห์หาแนว ทางการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยผ่านรูปแบบสื่อประสม 3) เพื่อสร้างสื่อประสมสำหรับการเรียนรู้ คุณค่าวรรณคดีไทย 4) เพื่อนำสื่อประสมการเรียนรู้คุณค่าวรรณคดีไทยไปพัฒนาผู้เรียน โดยใช้วิธีการวิจัยหลายแบบตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์นักเรียนระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย การประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการจัดการ เรียนรู้วรรณคดีไทยผ่านรูปแบบสื่อประสม การสร้างสื่อประสม การนำสื่อประสมไปทดลองใช้พัฒนาผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย 3 โรงเรียน นักศึกษาชาวไทยและชาวต่างชาติ 3 มหาวิทยาลัย จำนวนทั้งหมด 720 คน ผลการศึกษาพบว่าการนำบทเรียนสื่อประสมการเรียนรู้คุณค่าวรรณคดีไทยไปใช้จัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานและมีความแตกต่างทางนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 ระหว่างก่อนและหลังการใช้บทเรียนสื่อประสม นอกจากนี้ยังมีวิจัยที่สะท้อนให้เห็นว่าเทคนิค 5W1H สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณได้ อย่างเช่น กรรณิการ์ กรุณา, สริยกานต์ ยี่เก็งเอี่ยม และ ปิยาภรณ์ พิชญาภิรัตน์(2566) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1Hร่วมกับเทคนิคการประเมินในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ร่วมกับเทคนิค การประเมินในชั้นเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ร่วมกับเทคนิคการประเมินในชั้นเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเพื่อประโยชน์แก่ครู อาจารย์ และผู้สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

2. เพื่อทดลองใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ในการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

3. เพื่อปรับปรุงวิธีการในการพัฒนาเรื่องการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

เป้าหมาย

1. เชิงปริมาณ

ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 95 คน มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

2. เชิงคุณภาพ

นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ สามารถวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุน อภิปรายแสดงความคิดเห็นและสรุปความได้

สมมุติฐาน

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม มีทักษะทางการคิดวิเคราะห์เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์

ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา ท22102 ภาษาไทยพื้นฐาน 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม โดยเนื้อหาออกได้ดังนี้

1. วิธีการอ่านอย่างไรได้ผลดี
2. การอ่านจับใจความและเทคนิค 5W1H

3. ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จำนวน 5 ห้อง รวมนักเรียน 173 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า รวมนักเรียน 95 คนซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการสอนโดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาในครั้งนี้ใช้เวลาทดลองการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 3 คาบ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1 ได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

2 หลังการทดลองได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ให้หลากหลายสอดคล้องกับความรู้ความสามารถของนักเรียน

3. ได้ปรับปรุงวิธีการในการพัฒนาเรื่องการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

4. นำกระบวนการไปขยายผลกับกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยนและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดในการพัฒนา

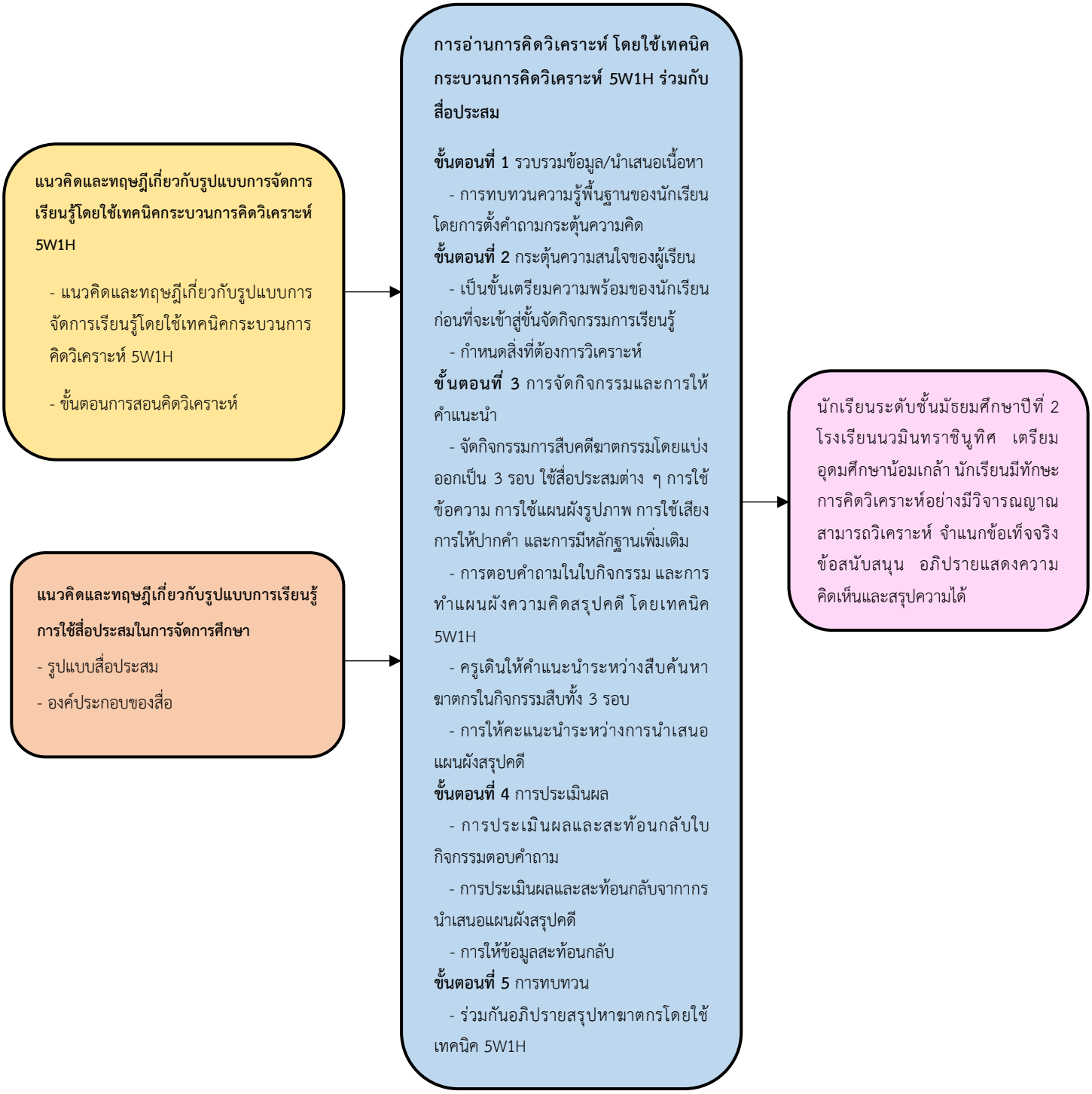

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนา

โดยการพัฒนาครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม เพื่อการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ซึ่งเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนา มีรายละเอียด ดังนี้

1. **แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H**

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H และขั้นตอนการสอนคิดวิเคราะห์ จึงได้นำข้อมูลที่ศึกษามาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมสร้าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	โรเบิร์ต แกนเนอร์ (Robert Gagne)	รวิสรา จิตรบาน (2560)	กรรณิการ์ กรุณา , สริยกานต์ ยี่เก็งเอี่ยม และปิยาภรณ์ พิชญาภิรัตน์ (2566)	ผู้วิจัย
ขั้นกำหนดประเด็น/กระตุ้นความสนใจ	/	/	/	/
ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์	/	/		
ขั้นรวบรวมข้อมูล/นำเสนอเนื้อหา	/			/
ขั้นการจัดกิจกรรม	/	/	/	/
ขั้นการให้คำแนะนำ	/			/
ขั้นประเมินผล	/	/	/	/
ขั้นทบทวน	/	/		/
ขั้นถ่ายโอนความรู้	/			

จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูล/นำเสนอเนื้อหา การทบทวนความรู้พื้นฐานของนักเรียน โดยการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด เพื่อให้นักเรียนนำเสนอความรู้ของตนเองในการเตรียมตัวก่อนเริ่มกิจกรรม

2) ขั้นตอนที่ 2 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เป็นขั้นเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนที่จะเข้าสู่ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุสิ่งของเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องในการใช้วิเคราะห์

3) ขั้นตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมและการให้คำแนะนำ เป็นขั้นที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ หรือครูและนักเรียนร่วมกันลงมือปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนา และบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยในขั้นนี้จะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ดังนี้ เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ครูตั้งคำถามเพื่อเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วย 5W1H ในเรื่องที่กำหนดให้ ได้แก่ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ต่อมาสื่อประสมหลายประเภท ทั้งแผนผังความคิดคดีฆาตกรรม เนื้อเรื่องที่นักเรียนต้องศึกษา คลิปเสียงการให้ปากคำ สื่อหลักฐานในคดี เป็นต้น โดยแบ่งการสืบคดีเป็น 3 รอบ **รอบที่ 1** ให้นักเรียนร่วมกันอ่านข้อมูลต่าง ๆ และตอบคำถามในใบกิจกรรม โดยในใบกิจกรรมจะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H **รอบที่ 2** ครูเปิดคลิปเสียงการให้ปากคำเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้สังเกตน้ำเสียง และเพิ่มเติมความน่าสนใจของการทำกิจกรรม **รอบที่ 3** นักเรียนสืบค้นสังเกต วิเคราะห์หลักฐานในที่เกิดเหตุ ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ เมื่อนักเรียนสืบค้นคดีครบทั้ง 3 รอบเป็นที่เรียบร้อย นักเรียนจะนำไปทำใบกิจกรรมการสรุปคดีฆาตกรรม โดยจะทำเป็นแผนผังความคิด 5W1H และนำเสนอแผนผังของแต่ละกลุ่ม ในการทำกิจกรรมระหว่างการทำกิจกรรมครูผู้สอนสามารถเดินให้คำแนะนำ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ใช้คำถามกระตุ้นความคิดในแต่ละกลุ่ม แต่ละขั้นตอนของกิจกรรม และการให้คำแนะนำระหว่างการนำเสนอแผนผังสรุปคดีของแต่ละกลุ่ม

4) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล เป็นขั้นรวบรวมหลักฐานข้อมูลต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตัดสินว่า นักเรียนสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้เพียงใด โดยประเมินผลจากการตอบคำถามใบกิจกรรม และประเมินผลจากการนำเสนอแผนผังความคิดสรุปคดีฆาตกรรม และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ

5) ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปหาฆาตกรโดยใช้เทคนิค 5W1H และโดยเรียงลำดับเหตุการณ์สะท้อนคิดว่านักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้การใช้สื่อประสมในการจัดการศึกษา

จากการวิเคราะห์รูปแบบและองค์ประกอบพื้นฐานของการใช้สื่อประสม จึงได้นำข้อมูลที่ศึกษามาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสังเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบและองค์ประกอบพื้นฐานของการใช้สื่อ

รูปแบบและ องค์ประกอบพื้นฐานของการใช้สื่อ	เอกภาพ พรหมสุทธิรักษ์ (2560)	กนกรดา โพธิกนิษฐ (2563)	พัชรินทร์ บูรณะกร, กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2563)	ผู้วิจัย
อักษรหรือข้อความ	/	/	/	/
ภาพกราฟิก/ภาพเคลื่อนไหว	/	/	/	/
วิดีทัศน์	/	/	/	
เสียง	/	/	/	/
ส่วนต่อประสาน			/	
การเชื่อมโยง			/	

เมื่อนำมาพิจารณากับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H พบว่า เป็นองค์ประกอบที่ช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้ โดยการทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอนจะมีการใช้สื่อประสมเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องทั้งตัวอักษรข้อความเรื่องราวคดีฆาตกรรม ภาพกราฟิกแผนผังครอบครัว และภาพอื่น ๆ ที่เป็นหลักฐานประกอบคดี อีกทั้งยังมีเสียงที่เป็นคลิปเสียงการให้ปากคำเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้สังเกตน้ำเสียง และเพิ่มเติมความน่าสนใจของการทำกิจกรรม

จากแนวคิดทฤษฎีข้างต้น ตามพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การมีส่วนร่วมของครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนในระดับชั้นเดียวกันในกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเปิดชั้นเรียน (Open Class) “1 คนสอน 2 คนชม 3 คนแชร์” ที่ร่วมให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนานักเรียน ตลอดจนความคิดเห็นของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ จึงได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

วิธีการดำเนินงาน

การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยมีนักเรียนจำนวน 95 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การดำเนินงานครั้งนี้ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน แผนละ 50 นาที รวม 4 คาบเรียน

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ เป็นการทดสอบประเภทปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน

3. แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณด้วยเทคนิค 5W1H โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การตอบคำถาม เป็นแบบวัดแบบมาตรประเมินค่า 3 ระดับ คือ แสดงพฤติกรรมอยู่เป็นประจำหรือบ่อยครั้ง มีค่าเท่ากับ 3 แสดงพฤติกรรมบางครั้ง มีค่าเท่ากับ 2 ไม่เคยแสดงพฤติกรรม มีค่าเท่ากับ 1 และการทำใบกิจกรรม โดยมีการประเมินกิจกรรมนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลผลงานตามสภาพจริง

4. แบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

กระบวนการผลิตเครื่องมือหรือผลงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน มีรายละเอียดการสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค 5W1H ร่วมกับการสร้างสื่อประสม และกระบวนการในการออกแบบและสร้างนวัตกรรมสื่อประสมการศึกษามีดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยเรื่องการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค 5W1H

1.2 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยเรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์

1.3 ศึกษาเอกสารการสอนด้วยวิธีการใช้สื่อประสม

1.4 สร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน-หลังเรียน จำนวน 20 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.4.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน –

หลังเรียน

1.4.2 คัดเลือกเนื้อหานำมาสร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน-หลังเรียน

1.4.3 สร้างแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน-หลังเรียนเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.4.4 นำแบบทดสอบไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความเหมาะสมของคำถามและความเหมาะสมทางภาษาที่ใช้เกณฑ์การให้คะแนน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีระดับการประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ผลพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง

IOC มีค่าตั้งแต่ 0.66 – 1.00 แสดงว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

1.4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.4.6 นำแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน-หลังเรียนไปทดลอง

1.5 สร้างสื่อประสมการจัดกิจกรรม “ไขคดีฆาตกรรมบ้านจิระมนตรี” จำนวน 10 ชุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.5.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยเรื่อง การสอนด้วยวิธีการใช้สื่อประสม

1.5.2 สร้างสื่อประสมชุดคดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี” ประกอบด้วย

- แผนผังครอบครัวบ้านจิระมนตรี
- การให้ปากคำของสมาชิกในครอบครัว
- คลิปเสียงการให้ปากคำเพิ่มเติมของสมาชิกในครอบครัว (โดยได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วม PLC)
- หลักฐานเพิ่มเติมที่พบในที่เกิดเหตุ

1.5.3 นำสื่อประสมชุดคดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี”ให้ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของสื่อ

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน ซึ่งดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อวางแผนและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด สาระที่ 1 การอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญญาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.2/4 อภิปรายแสดงความคิดเห็น และโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และ ม.2/5 วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

2.3 สร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม โดยมีจำนวน 4 แผน ใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 4 คาบเรียน

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญกลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ และผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เพื่อขออนุมัติใช้หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการอนุมัติมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปใช้จริงกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 95 คน

3. สร้างแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณด้วยเทคนิค 5W1H โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การตอบคำถาม เป็นแบบวัดแบบมาตรประเมินค่า 3 ระดับ คือ แสดงพฤติกรรมอยู่เป็นประจำหรือบ่อยครั้ง มีค่าเท่ากับ 3 แสดงพฤติกรรมบางครั้ง มีค่าเท่ากับ 2 ไม่เคยแสดงพฤติกรรม มีค่าเท่ากับ 1 และเกณฑ์การทำใบกิจกรรม โดยการประเมินกิจกรรมนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลผลงานตามสภาพจริง

4. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยเรื่องแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตรวัดที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของลิเคอร์ท (Likert Scale) มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา ภาษา สื่อ และความเหมาะสม

4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มทดลอง

4.6 ประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการทดลอง

1.1 การสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ , แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน , สื่อประสมการจัดกิจกรรม “ไขคดีฆาตกรรมบ้านจิระมนตรี” จำนวน 10 ชุด และแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

1.2 การชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 95 คน ในเรื่องของขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

1.3 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pretest)

2. ขั้นทดลอง

ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม จำนวน 4 แผน แผนละ 50 นาที รวม 4 คาบเรียน เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งการจัดการเรียนรู้มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูล/นำเสนอเนื้อหา** ครูทำการทบทวนความรู้พื้นฐานของนักเรียน โดยการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด เพื่อให้นักเรียนนำเสนอความรู้ของตนเองในการเตรียมตัวก่อนเริ่มกิจกรรม

2. **ขั้นตอนที่ 2 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน** เป็นขั้นเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนที่จะเข้าสู่ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องในการใช้วิเคราะห์

3. **ขั้นตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมและการให้คำแนะนำ** เป็นขั้นที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ หรือครูและนักเรียนร่วมกันลงมือปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนา และบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยในขั้นนี้จะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ดังนี้ เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ครูตั้งคำถามเพื่อเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วย 5W1H ในเรื่องที่กำหนดให้ ได้แก่ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ต่อมาสื่อประสมหลายประเภท ทั้งแผนผังความคิด คดีฆาตกรรม เนื้อเรื่องที่นักเรียนต้องศึกษา คลิปเสียงการให้ปากคำ สื่อหลักฐานในคดี เป็นต้น โดยแบ่งการสืบคดีเป็น 3 รอบ

3.1 **รอบที่ 1** ให้นักเรียนร่วมกันอ่านข้อมูลต่าง ๆ และตอบคำถามในใบกิจกรรม โดยในใบกิจกรรมจะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

3.2 **รอบที่ 2** ครูเปิดคลิปเสียงการให้ปากคำเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้สังเกตน้ำเสียง และเพิ่มเติมความน่าสนใจของการทำกิจกรรม

3.3 **รอบที่ 3** นักเรียนสืบค้น สังเกต วิเคราะห์หลักฐานในที่เกิดเหตุที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ เมื่อนักเรียนสืบค้นคดีครบทั้ง 3 รอบเป็นที่เรียบร้อย นักเรียนจะนำไปทำใบกิจกรรมการสรุปคดีฆาตกรรม โดยจะทำเป็นแผนผังความคิด 5W1H และนำเสนอแผนผังของแต่ละกลุ่ม ในการทำกิจกรรมระหว่างการทำกิจกรรมครูผู้สอนสามารถเดินให้คำแนะนำ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ใช้คำถามกระตุ้นความคิดในแต่ละกลุ่ม แต่ละขั้นตอนของกิจกรรม และการให้คำแนะนำระหว่างการนำเสนอแผนผังสรุปคดีของแต่ละกลุ่ม

4. **ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล** เป็นขั้นรวบรวมหลักฐานข้อมูลต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตัดสินว่า นักเรียนสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้เพียงใด โดยประเมินผลจากการตอบคำถามใบกิจกรรม และประเมินผลจากการนำเสนอแผนผังความคิดสรุปคดีฆาตกรรม และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ

5. **ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน** ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปหาฆาตกรโดยใช้เทคนิค 5W1H และโดยเรียงลำดับเหตุการณ์สะท้อนคิดว่านักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

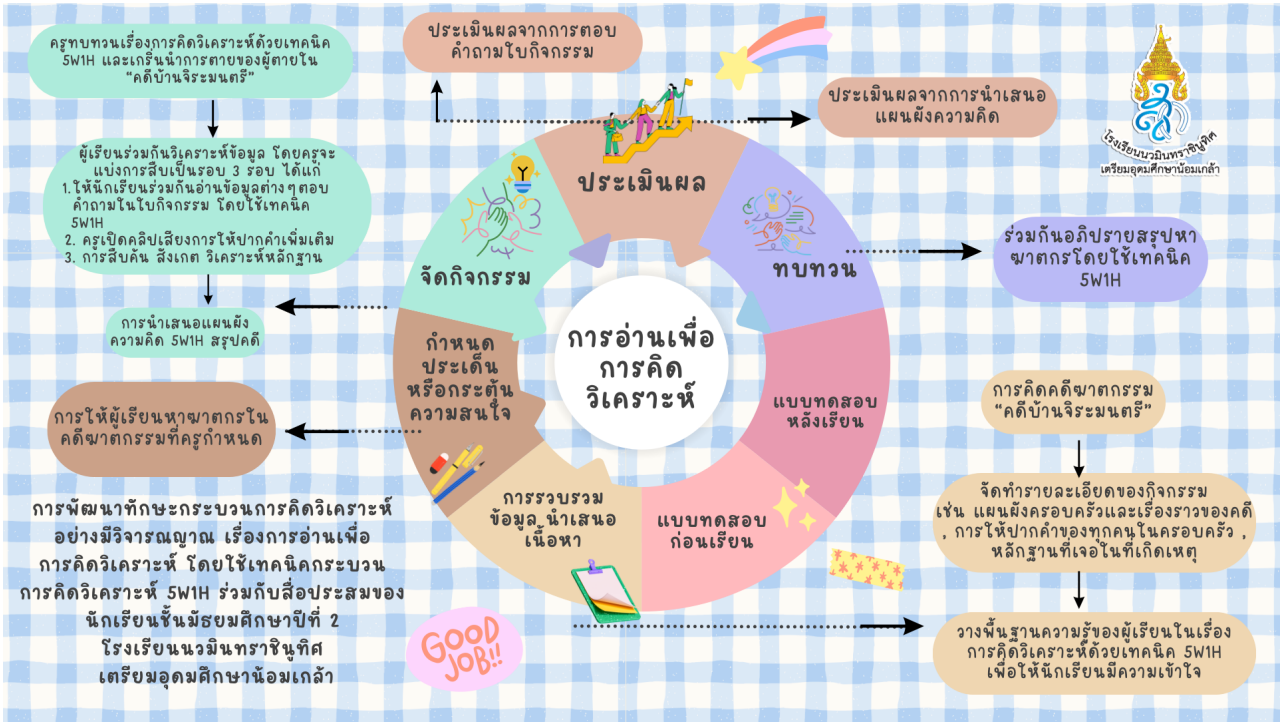

ภาพที่ 2 แผนภาพขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

3. ขั้นหลังการทดลอง

3.1 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest)

3.2 นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

4. ขั้นการนำไปใช้

4.1 จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน ผ่านการประชุมครูในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และการมีส่วนร่วมของครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนในระดับชั้นเดียวกันในกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเปิดชั้นเรียน (Open Class) “1 คนสอน 2 คนชม 3 คนแชร์” ที่ร่วมให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา

4.2 ชี้แจง ให้คำแนะนำกับผู้ที่สนใจนำนวัตกรรมไปใช้ มีการให้ความช่วยเหลือและการให้คำปรึกษาระหว่างการนำนวัตกรรมไปใช้หรือการนำไปปรับประยุกต์บูรณาการให้เข้ากับรายวิชาของผู้ที่สนใจ

5. ขั้นการประเมินและการปรับปรุง

5.1 หลังจากนักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม นำผลที่ได้รับไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป

5.2 หลังจากการเปิดชั้นเรียนการมีส่วนร่วมของครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนในระดับชั้นเดียวกันในกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเปิดชั้นเรียน (Open Class) “1 คนสอน 2 คนชม 3 คนแชร์” ที่ร่วมให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา นำผลที่ได้รับไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป

5.3 มีการประเมินคุณภาพของนวัตกรรมโดยการเข้าร่วมการเข้าประกวดแผนการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โดยมีคณะผู้บริหารของโรงเรียน และคณะศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มาเป็นคณะกรรมการตัดสิน

5.4 สรุปและรายงานผลการการประเมินนวัตกรรมผ่านการทำรายงานวิจัยในชั้นเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependence

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ One-Sample t-test

3. การวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมของความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม แบ่งออกเป็น 5 ระดับความคิดเห็น คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อยที่สุด

ผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานในครั้งนี้เป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งผ่านการตรวจสอบการอนุมัติใช้หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญกลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ทำการทดสอบหลังเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตอบวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ดังตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (รายบุคคล)

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้					
	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่าง	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)
1	10	50	17	85	7	35
2	10	50	15	75	5	25
3	11	55	16	80	5	25
4	9	45	14	70	5	25
5	13	65	19	95	6	30
6	6	30	15	75	9	45
7	7	35	14	70	7	35
8	11	55	17	85	6	30

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้					
	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่าง	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)
9	8	40	14	70	6	30
10	11	55	17	85	6	30
11	10	50	17	85	7	35
12	13	65	19	95	6	30
13	9	45	19	95	10	50
14	10	50	17	85	7	35
15	13	65	19	95	6	30
16	12	60	17	85	5	25
17	11	55	15	75	4	20
18	3	15	14	70	11	55
19	12	60	18	90	6	30
20	15	75	20	100	5	25
21	12	60	17	85	5	25
22	13	65	16	80	3	15
23	13	65	19	95	6	30
24	12	60	17	85	5	25
25	11	55	15	75	4	20
26	14	70	18	90	4	20
27	9	45	16	80	7	35
28	13	65	18	90	5	25
29	5	25	15	75	10	50
30	11	55	17	85	6	30
31	11	55	15	75	4	20
32	12	60	18	90	6	30
33	10	50	17	85	7	35
34	11	55	15	75	4	20
35	12	60	16	80	4	20
36	10	50	15	75	5	25
37	10	50	14	70	4	20
38	11	55	16	80	5	25
39	13	65	18	90	5	25

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้					
	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่าง	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)
40	10	50	15	75	5	25
41	13	65	17	85	4	20
42	15	75	20	100	5	25
43	11	55	17	85	6	30
44	8	40	14	70	6	30
45	10	50	15	75	5	25
46	12	60	17	85	5	25
47	12	60	17	85	5	25
48	8	40	15	75	7	35
49	11	55	16	80	5	25
50	12	60	17	85	5	25
51	12	60	18	90	6	30
52	14	70	20	100	6	30
53	9	45	15	75	6	30
54	8	40	17	85	9	45
55	12	60	18	90	6	30
56	12	60	19	95	7	35
57	11	55	17	85	6	30
58	12	60	18	90	6	30
59	10	50	15	75	5	25
60	14	70	15	75	1	5
61	8	40	16	80	8	40
62	12	60	17	85	5	25
63	11	55	15	75	4	20
64	8	40	14	70	6	30
65	7	35	14	70	7	35
66	9	45	15	75	6	30
67	10	50	17	85	7	35
68	12	60	17	85	5	25
69	10	50	16	80	6	30
70	15	75	18	90	3	15

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้					
	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่าง	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)
71	12	60	16	80	4	20
72	6	30	15	75	9	45
73	10	50	14	70	4	20
74	14	70	17	85	3	15
75	2	10	12	60	10	50
76	11	55	16	80	5	25
77	12	60	18	90	6	30
78	11	55	16	80	5	25
79	14	70	19	95	5	25
80	12	60	17	85	5	25
81	13	65	17	85	4	20
82	11	55	15	75	4	20
83	7	35	14	70	7	35
84	14	70	19	95	5	25
85	11	55	17	85	6	30
86	7	35	14	70	7	35
87	12	60	18	90	6	30
88	12	60	18	90	6	30
89	12	60	17	85	5	25
90	13	65	19	95	6	30
91	15	75	20	100	5	25
92	14	70	20	100	6	30
93	15	75	19	95	4	20
94	13	65	18	90	5	25
95	12	60	18	90	6	30
$\bar{x}$	**10.95**	**54.74**	**16.62**	**83.11**	**5.66**	**28.37**
S.D.	**2.49**	**12.47**	**1.75**	**8.77**	**1.60**	**7.99**

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย

10.95 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.75 คิดเป็นร้อยละ 54.74 ($\bar{x}$ = 10.95, S.D. = 1.75) และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 16.62 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.49 คิดเป็นร้อยละ 83.11 ($\bar{x}$ = 16.62, S.D. = 2.49) คะแนนผลต่างก่อนและหลังเรียน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.60 คิดเป็นร้อยละ 7.99

ตารางที่ 4 ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

ผลสัมฤทธิ์ฯ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	T	sig
ก่อนเรียน	95	20	10.95	2.49	34.40	0.00*
หลังเรียน	95	20	16.62	1.75		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดย เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม มีค่าเฉลี่ยหลังเรียน 16.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.75 ($\bar{x}$ = 16.62, S.D. = 1.75) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 10.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.49 ($\bar{x}$ = 10.95, S.D. = 2.49) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ดังตารางที่ 5 และ 6

ตารางที่ ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (รายบุคคล)

คนที่	หลังเรียน		เกณฑ์ร้อยละ 70	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
1	17	85	1	0
2	15	75	1	0

คนที่	หลังเรียน		เกณฑ์ร้อยละ 70	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
3	16	80	1	0
4	14	70	1	0
5	19	95	1	0
6	15	75	1	0
7	14	70	1	0
8	17	85	1	0
9	14	70	1	0
10	17	85	1	0
11	17	85	1	0
12	19	95	1	0
13	19	95	1	0
14	17	85	1	0
15	19	95	1	0
16	17	85	1	0
17	15	75	1	0
18	14	70	1	0
19	18	90	1	0
20	20	100	1	0
21	17	85	1	0
22	16	80	1	0
23	19	95	1	0
24	17	85	1	0
25	15	75	1	0
26	18	90	1	0
27	16	80	1	0
28	18	90	1	0
29	15	75	1	0
30	17	85	1	0
31	15	75	1	0
32	18	90	1	0
33	17	85	1	0
34	15	75	1	0

คนที่	หลังเรียน		เกณฑ์ร้อยละ 70	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
35	16	80	1	0
36	15	75	1	0
37	14	70	1	0
38	16	80	1	0
39	18	90	1	0
40	15	75	1	0
41	17	85	1	0
42	20	100	1	0
43	17	85	1	0
44	14	70	1	0
45	15	75	1	0
46	17	85	1	0
47	17	85	1	0
48	15	75	1	0
49	16	80	1	0
50	17	85	1	0
51	18	90	1	0
52	20	100	1	0
53	15	75	1	0
54	17	85	1	0
55	18	90	1	0
56	19	95	1	0
57	17	85	1	0
58	18	90	1	0
59	15	75	1	0
60	15	75	1	0
61	16	80	1	0
62	17	85	1	0
63	15	75	1	0
64	14	70	1	0
65	14	70	1	0
66	15	75	1	0

คนที่	หลังเรียน		เกณฑ์ร้อยละ 70	
	คะแนน (20)	ร้อยละ (100)	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
67	17	85	1	0
68	17	85	1	0
69	16	80	1	0
70	18	90	1	0
71	16	80	1	0
72	15	75	1	0
73	14	70	1	0
74	17	85	1	0
75	12	60	0	1
76	16	80	1	0
77	18	90	1	0
78	16	80	1	0
79	19	95	1	0
80	17	85	1	0
81	17	85	1	0
82	15	75	1	0
83	14	70	1	0
84	19	95	1	0
85	17	85	1	0
86	14	70	1	0
87	18	90	1	0
88	18	90	1	0
89	17	85	1	0
90	19	95	1	0
91	20	100	1	0
92	20	100	1	0
93	19	95	1	0
94	18	90	1	0
95	18	90	1	0
รวม			**94**	**1**
ร้อยละ			**94.00**	**1.00**

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ของนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 6 ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างหลังเรียนมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลสัมฤทธิ์ฯ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70)	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ	T	sig
หลังเรียน	95	20	14	16.62	0.10	98.95	46.50	0.00

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 16.62 คิดเป็นร้อยละ 98.95

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม

ประเด็นการประเมินความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ความเห็นโดยรวม
1. การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียน การสอน	4.56	0.644	มากที่สุด
2. ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	4.64	0.485	มากที่สุด
3. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา	4.58	0.575	มากที่สุด
4. ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย	4.64	0.525	มากที่สุด
5. ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม	4.54	0.579	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	4.64	0.598	มากที่สุด

ประเด็นการประเมินความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ความเห็นโดยรวม
7. กิจกรรมการสอน ทำให้นักเรียนพัฒนาความคิดเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น	4.42	0.673	มาก
8. กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.50	0.809	มากที่สุด
9.นักเรียนสามารถนำเทคนิคการคิดวิเคราะห์ 5W1H ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.28	0.763	มาก
10. กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน	1.14	0.405	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 7 ผลการประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอนมีการจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน ($\overline{X}$= 4.56) ครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ($\overline{X}$=4.64) ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา ($\overline{X}$=4.58) ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย ($\overline{X}$=4.64) ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม ($\overline{X}$=4.54) นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ($\overline{X}$=4.64) กิจกรรมการสอน ทำให้นักเรียนพัฒนาความคิดเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น ($\overline{X}$=4.42) กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\overline{X}$=4.50) และนักเรียนสามารถนำเทคนิคการคิดวิเคราะห์ 5W1H ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\overline{X}$=4.28) ซึ่งทั้งหมดนี้นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.97-4.30) และมากที่สุด ($\overline{X}$4.50-5.00) นอกจากนี้นักเรียนมีความเห็นต่อกิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน ($\overline{X}$= 1.14) นักเรียนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\overline{X}$=1.00-1.49)

สรุปผลการดำเนินงาน

การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดย เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณโดย เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แบบประเมินความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.97-4.30) และมากที่สุด ($\overline{X}$4.50-5.00) นอกจากนี้นักเรียนมีความเห็นต่อกิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน ($\overline{X}$= 1.14) นักเรียนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\overline{X}$=1.00-1.49)

จากการดำเนินงานดังกล่าว ตามแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ส่งผลที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. สถานศึกษา

1.1 ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

จากการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้น ส่งผลให้เกิดข้อมูลสารสนเทศทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับห้องเรียน เช่น การจัดทำประมวลรายวิชา หน่วยการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ รหัสวิชา ท22101 รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 รายงานการใช้สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ รายงานการวิจัยในชั้นเรียน รายงานผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนผลการสอน กิจกรรมการเปิดชั้นเรียน (Open Class) “1 คนสอน 2 คนชม 3 คนแชร์” โดยทางโรงเรียนมีการกำหนดให้ครูส่งข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็นปัจจุบัน มีการประมวลผลข้อมูล และนำข้อมูล

สารสนเทศไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้เกิดประโยชน์ ตลอดจนมีการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศและกิจกรรมในสถานศึกษาผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น การรายงานสารสนเทศผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษากับกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ เป็นต้น

ทั้งนี้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ส่งผลต่อการประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้ง 95 คน อีกด้วย เนื่องจากผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้ง 95 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สูงกว่าผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ดังนี้

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้ง 95 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สูงกว่าผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

การประเมิน	**เปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดเคราะห์และเขียน ปีการศึกษา 2566**		
	ภาคเรียนที่ 1	**ภาคเรียนที่ 2**	**ร้อยละที่สูงขึ้น**
การประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้ง 95 คน	72.57	77.63	5.058
รวม (ร้อยละ)	**72.57**	**77.63**	**5.058**

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้ง 95 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนของผู้เรียนที่สามารถอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.058

เมื่อเปรียบเทียบ 2 ปีการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ระดับดีขึ้นไป ดังนี้

อ้างอิงข้อมูล : งานทะเบียนวัดผลประเมินผลฯ กลุ่มบริหารวิชาการ ข้อมูล ณ วันที่ 17 มิถุนายน2567

1.2 มีการดำเนินงานการบริหารจัดการของสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ นิเทศ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

จากการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้น ส่งผลให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเอง พัฒนาการสอนเพื่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้วยโรงเรียนมีการพัฒนาครูเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เสริมสร้าง พัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและ

ต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่นำไปสู่การพัฒนาการศึกษา สมรรถนะ ทางวิชาชีพครู ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน สามารถนำผลที่ใช้ในการพัฒนาตนเองไปใช้ในการจัด การเรียนรู้ที่มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนทุกท่านรายงานผลการพัฒนานวัตกรรม รายงานวิจัยในชั้นเรียน หรือการรายงานสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ มีโครงการสนับสนุนให้ครูได้ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการจัดการเรียนรู้เข้าร่วมประกวดระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติอีกด้วย โครงการเหล่านี้รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมข้างต้นได้รับคำแนะนำการนิเทศ ติดตามจากศึกษานิเทศก์เพื่อพัฒนา ปรับปรุง นวัตกรรมให้ดีขึ้น

นอกจากนี้จากการดำเนินตามแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้นยังส่งผลให้ครูได้มีการให้โอกาสครูในการพัฒนานวัตกรรมครูโดยให้นำเสนอผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศในสถานศึกษาและกับกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ในเครือเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เพื่อได้รับแนวทางการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้ไปจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้เรียน

1.3 การมีเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จากการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้นและทางโรงเรียนได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ร่วมกันพัฒนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ในกิจกรรมการเปิดชั้นเรียน (Open Class) “1 คนสอน 2 คนชม 3 คนแชร์” โดยให้ครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนในระดับชั้นเดียวกันจำนวน 3 ท่าน มาเยี่ยมชมชั้นเรียน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนานนวัตกรรม พัฒนาการจัดการเรียนการสอน สามารถบูรณาการต่างกลุ่มสาระ ปรับเปลี่ยน เปิดใจในการสอน โดยครูผู้สอน 1 ท่าน ทำการเปิดชั้นเรียน ครูอีก 2 ท่านในกลุ่มเดียวกันจะเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียน และจะมีคณะผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์เข้าเยี่ยมชม แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันด้วย หลังจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องจัดทำการรายงานผลการเปิดชั้นเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

นอกจากนี้การดำเนินงานตามแนวทางพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้นยังสามารถสร้างเครือข่ายนอกสถานศึกษาได้อีกด้วย โดยมีโครงการนำเสนอผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศในกับกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ในเครือเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เสริมสร้าง พัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่นำไปสู่การพัฒนาการศึกษา สมรรถนะ ทางวิชาชีพครู ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน สามารถนำผลที่ใช้ในการพัฒนาตนเองไปใช้ในการจัด การเรียนรู้ที่มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อีกทั้งตัวข้าพเจ้าได้มีเครือข่ายเพื่อนครูต่างโรงเรียน ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ในระดับกลุ่มอำเภอ ในวารสารของศูนย์อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4 การยอมรับที่มีต่อสถานศึกษา

จากการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้น ส่งผลให้การพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้ได้รับการมีส่วนร่วมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการร่วมกันสร้างสื่อประสมประเภทคลิปเสียง เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้เปิดชั้นเรียนร่วมกันในกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) ข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ ทำให้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความสนุกสนาน พึงพอใจ และมีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้ข้าพเจ้ายังได้ส่งประกวดแผนการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ส่งผลให้ได้รับรางวัล “ครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในการออกแบบการจัดการเรียนรู้” และมีโอกาสเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนไปนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนในเครือเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ทำให้เกิดการยอมรับของบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. ผลที่เกิดขึ้นกับครู

2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

จากการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้น ส่งผลให้ครูผู้สอนตระหนักถึงความเหมาะสมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ตรงกับพื้นฐาน ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจากการวิเคราะห์ผู้เรียนในรายวิชา ท22101 ภาษาไทยพื้นฐาน 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 95 คน เป็นรายบุคคล ผู้เรียนแบ่งเป็น กลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง กลุ่มอ่อน ภูมิหลังภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี สติปัญญาในภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับเก่งและกลาง เป็นกลุ่มอ่อนเพียงเล็กน้อย ความสามารถของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างหลากหลาย ผู้เรียนมีความใส่ใจในการเรียน เมื่อเกิดข้อสงสัยนักเรียนจะสอบถามทันที เพื่อความเข้าใจ อีกทั้งนักเรียนมีความต้องการ ความสนใจ หรือทักษะที่สนใจ ในการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม การเข้าใจตัวเองและเข้าใจผู้อื่น เป็นต้น

เมื่อวิเคราะห์ความถนัดและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล พบว่าผู้เรียนมีความถนัดและรูปแบบการเรียนรู้ได้ดีเมื่อได้ลงมือทำ มีประสบการณ์โดยตรง ได้สัมผัส ได้ฟัง ได้เล่า และ ได้พูด รวมถึงการได้เห็นรูปภาพ สีสัน และสัญลักษณ์ การได้อ่าน การเขียนและจดบันทึก ดังนั้นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะกับผู้เรียนมากที่สุดคือ การได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ตรงตามกับลักษณะของผู้เรียน นักเรียนได้มีการฟัง การเล่าแลกเปลี่ยนกัน เพื่อได้คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณและแลกเปลี่ยน รับความความคิดเห็น และหาข้อสรุปร่วมกัน เน้นการเข้าถึงสื่อการสอนที่เข้าใจง่าย หลากหลาย มีสีสันที่น่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน เทคนิคการสอนที่ครูพัฒนาและส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากการวิเคราะห์ผู้เรียนนี้ส่งผลให้ข้าพเจ้าได้รับรางวัล “ครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในการออกแบบการจัดการเรียนรู้” และมีโอกาสเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนไปนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนในเครือเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ทำให้เกิดการยอมรับของบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับสื่อประสมที่สร้างเป็นคดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี” ทำให้ครูผู้สอนได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามตัวชี้วัด แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ตัวชี้วัดที่ 18 ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.3 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

จากการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ข้างต้น ข้าพเจ้าได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการสร้างหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะเรื่องของการทำสื่อประสม มีการใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้าน และได้หลายทักษะ อย่างเรื่องการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ที่สื่อนั้นมีทั้ง แผนผังครอบครัว มีข้อความเรื่องราวของคดีฆาตกรรม มีคลิปเสียงการให้ปากคำ และหลักฐานที่พบในที่เกิดเหตุ ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ได้รับฟังความเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนความคิดและหาข้อสรุปร่วมกัน การพัฒนาสื่อการสอนที่หลากหลายนี้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีความสุขในการเรียนรู้ของตนเองร่วมกับผู้อื่น

2.4 การวัดและประเมินผล

จากการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม โดยมีการวัดการประเมินที่หลากหลาย เน้นการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง ผ่านการทำแบบทดสอบ การประเมินจากใบกิจกรรม การนำเสนอสรุปงาน และการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ส่งผลให้ข้าพเจ้าเรียนรู้การวัดการประเมินผลที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เกิดการวัดและประเมินผลที่ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

เชิงปริมาณ

- นักเรียนร้อยละ 100 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
- นักเรียนร้อยละ 94.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
- นักเรียนมีความพึงพอใจในการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.97-4.30) และมากที่สุด ($\overline{X}$4.50-5.00) นอกจากนี้นักเรียนมีความเห็นต่อกิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน ($\overline{X}$= 1.14) นักเรียนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\overline{X}$=1.00-1.49)

เชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ สามารถวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุน อภิปรายแสดงความคิดเห็นและสรุปความได้จากการทำกิจกรรม
- นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้
- นักเรียนสามารถประยุกต์เทคนิค 5W1H นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

จากการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ช่วยพัฒนาทักษะด้าน ดังนี้

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

จากการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม ที่จัดทำคดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี” ที่ผู้เรียนจะต้องค้นหาฆาตกรที่เป็นผู้ฆ่าผู้ตาย ผู้เรียนจะต้องใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H สามารถวิเคราะห์จำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุน อภิปรายแสดงความคิดเห็นและสรุปความเพื่อให้ข้อสรุปอย่างมีเหตุผล จึงเป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

2. ทักษะทางด้านการอ่าน

จากกิจกรรมการสอน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ และใช้คดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี” เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องอ่านเรื่องราวของคดีและกระดาษการให้ปากคำของสมาชิกในครอบครัว เป็นการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน

3. ทักษะทางด้านการฟังและการสังเกต

จากกิจกรรมการสอน เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ และใช้คดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี” เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องอ่านเรื่องราวของคดีแล้วนั้น จะมีคลิปเสียงการให้ปากคำ และหลักฐานในที่เกิดเหตุเพิ่มเติมที่ครูสร้างขึ้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การสังเกตน้ำเสียง สังเกตหลักฐานเพิ่มเติม

4. ทักษะการใช้ภาษาและการนำเสนอ

เมื่อสิ้นสุดการทำกิจกรรม ผู้เรียนจะต้องสรุปคดี โดยการทำแผนผังความคิดคดีบ้านจิระมนตรี และนำเสนอ เป็นการส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาในการนำเสนอและการนำเสนอของผู้เรียน

5. ความฉลาดด้านมนุษยสัมพันธ์

การทำกิจกรรม “ไขคดีบ้านจิระมนตรี” ผู้สอนใช้กระบวนการกลุ่มในการดำเนินกิจกรรม ผู้เรียนจะต้องร่วมกันค้นหาฆาตกรที่เป็นผู้ฆ่าผู้ตาย ผู้เรียนจะต้องใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H สามารถวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุน อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันในกลุ่มของตนเองและสามารถหาข้อสรุปตัวฆาตกรได้อย่างมีเหตุผล มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นก่อนการตัดสินใจ ได้ช่วยเหลือและแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

การขยายผลการใช้นวัตกรรมการศึกษา

จากการดำเนินงานข้างต้น มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และขยายผลนวัตกรรมในระดับสถานศึกษา ผ่านกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) “1 คนสอน 2 คนชม 3 คนแชร์” การประกวดแผนการจัดการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มีการเผยแพร่นวัตกรรมผ่านการนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศกับครูภายในโรงเรียนและโรงเรียนในเครือเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อีกทั้งได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ในระดับกลุ่มอำเภอ ในวารสารของศูนย์อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

*อ้างอิงข้อมูล

กนกรดา โพธิกนิษฐ. (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำกริยาในอดีตรูปปกติภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการเล่านิทานร่วมกับการใช้สื่อประสม. สืบค้น 17 ธันวาคม 2565, จาก https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/ 310922

พัชรินทร์ บูรณะกร และกิตติพงษ์ พุ่มพวง. (2563). การพัฒนาการเรียนรู้คุณค่าวรรณคดีไทยผ่านรูปแบบสื่อประสม. สืบค้น 17 ธันวาคม 2565, จาก https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/309488

กรรณิการ์ กรุณา, สริยกานต์ ยี่เก็งเอี่ยม และ ปิยาภรณ์ พิชญาภิรัตน์. (2566). การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1Hร่วมกับเทคนิคการประเมินในชั้นเรียน. สืบค้น 17 ธันวาคม 2565, จาก https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/270871

ภาคผนวก

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 และ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - 3

เรื่อง การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ (ต่อ) **เวลา 2 ชั่วโมง**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อ่าน คิด วิเคราะห์สอดคล้องทำนองเรื่อง

รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน 4 รหัสวิชา ท22102 **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

ผู้สอน นางสาวนวีนา ราษฎร์ทวี **วันที่** 16 **เดือน** พฤศจิกายน **พ.ศ.** 2566

.....

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม. 2/2 จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม. 2/4 อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม. 2/5 วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ (K)

2.1.1 บอกเทคนิคการคิดวิเคราะห์ 5W1H ได้

2.1.2 สังเกตและเก็บข้อมูลมาตอบคำถามจากข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู ในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

2.2 ด้านทักษะ (P)

2.2.1 ทำตามขั้นตอนคำสั่งเพื่อหาคำตอบและเขียนตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนได้

2.2.2 คิดอย่างมีวิจารณญาณและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

2.3 ด้านคุณลักษณะประจำวิชา (A)

2.3.1 มีมารยาทในการวิเคราะห์ การอภิปรายและสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเรื่องต่าง ๆ นั้น ต้องมีการตีความ แปลความ และขยายความจากเรื่องที่อ่าน รวมถึงจะต้องสังเกตและเก็บข้อมูลมาตอบคำถามจากข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู ในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล สามารถทำตามขั้นตอนคำสั่งเพื่อหาคำตอบและเขียนตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนได้ คิดอย่างมีวิจารณญาณและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิจารณ์เรื่องที่อ่านเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของเรื่องได้ นอกจากนี้ยังสามารถตอบคำถาม เขียนบันทึกจากเรื่อง และมีมารยาทในการอ่านการรู้หลักในการอ่านจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดจากเรื่องที่อ่านหรือสื่อต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเลือกใช้ถ้อยคำได้เหมาะสม

4. สาระการเรียนรู้แกนกลาง/ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

4.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- สังเกตและเก็บข้อมูลมาตอบคำถามจากข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู ในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
- ทำตามขั้นตอนคำสั่งเพื่อหาคำตอบและเขียนตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนได้
- คิดอย่างมีวิจารณญาณและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
- มีมารยาทในการวิเคราะห์ การอภิปรายและสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม

4.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบกิจกรรมการตอบคำถามไขคดีฆาตกรรมและแผนผังความคิดคดีฆาตกรรม “คดีบ้านจิระมนตรี”

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การผ่าน
ด้านความรู้ (K) - บอกเทคนิคการคิดวิเคราะห์ 5W1H ได้	- การตอบคำถามกระตุ้นความคิด - การตอบคำถามในใบกิจกรรม	- คำถามกระตุ้นความคิด - ใบกิจกรรม	ได้คะแนนร้อยละ 60

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การผ่าน
- วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	- การทำแผนผังความคิดคดีฆาตกรรม “คดีบ้านจิระมนตรี”	- การทำผังความคิดคดีฆาตกรรม “คดีบ้านจิระมนตรี”	
ด้านทักษะ (P) - ทำตามขั้นตอนคำสั่งเพื่อหาคำตอบและเขียนตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนได้ - วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	- การทำใบกิจกรรมคดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี” - การทำกิจกรรมและการตอบคำถาม	- ใบกิจกรรมคดีฆาตกรรม “บ้านจิระมนตรี” - กิจกรรมไขคดีบ้านจิระมนตรีคำถามกระตุ้นความคิด	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60
ด้านคุณลักษณะประจำวิชา (A) - มีมารยาทในการวิเคราะห์และสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม	- การทำแผนผังความคิดคดีฆาตกรรม “คดีบ้านจิระมนตรี” - การทำกิจกรรมและการตอบคำถาม	- การทำผังความคิดคดีฆาตกรรม “คดีบ้านจิระมนตรี” - กิจกรรมไขคดีบ้านจิระมนตรีคำถามกระตุ้นความคิด	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60

การประเมินผลชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
ใบกิจกรรมคดีฆาตกรรม “คดีบ้านจิระมนตรี”	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ใช้ภาษาของตนเอง กระชับและชัดเจน	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ ไม่มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ไม่ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญไม่ได้ใจความ ไม่มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ไม่ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
แผนผังความคิดคดีฆ่าตกรรม “คดีบ้านจิระมนตรี”	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ใช้ภาษาของตนเอง กระชับและชัดเจน	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ วกวน	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ ไม่มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ วกวน	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญได้อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ไม่ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ	บันทึกคำตอบและประเด็นสำคัญไม่ได้ใจความ ไม่มีการจัดลำดับประเด็นสำคัญ ไม่ใช้ภาษาของตนเอง แต่ไม่กระชับ

เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรม

คะแนน 5 หมายถึง ดีมาก
คะแนน 3 - 4 หมายถึง ดี
คะแนน 2 หมายถึง พอใช้
คะแนน 0 - 1 หมายถึง ปรับปรุง
ร้อยละ 60 (3 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดี
ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปานกลาง
ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
คะแนน 9 - 12 หมายถึง ปานกลาง
คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60 (9 คะแนน)

8. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (ใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสมและการเรียนแบบร่วมมือ)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นรวบรวมข้อมูลนำเสนอเนื้อหา

การนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูผู้สอนทบทวนความรู้เดิมในเรื่องการจับใจความสำคัญ การอ่านอย่างไรได้ผลดี และการวิเคราะห์เรื่องโดยการถามคำถามกระตุ้นความคิด มีการกล่าวชื่นชมนักเรียนเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง และกล่าวให้กำลังใจนักเรียนที่ยังตอบคำถามไม่ถูก จากนั้นให้เพื่อน ๆ ร่วมกันตอบคำถาม

แนวคำถาม

1. นักเรียนมีวิธีการอ่านอย่างไร ได้ผลดี

2. หลักการอ่านจับใจความมีอะไรบ้าง ยกตัวอย่าง

3. 5 W 1 H คือ อะไร และใช้ได้กับอะไรบ้าง

แนวคำตอบ

1. มีสมาธิในการอ่าน อ่านแล้วจดสรุปนำมาอ่านซ้ำ จับใจความและวิเคราะห์เนื้อหา

2. อ่านอย่างน้อย 2 รอบ รอบแรกอ่านผ่านตา รอบที่ 2 อ่านเพื่อจับใจความและหัดตั้งคำถาม เพื่อสรุปและวิเคราะห์สาระต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์ปัญหา โดยการใช้เทคนิค 5W1H ในการคิดวิเคราะห์แบบแก้ปัญหา จะใช้ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐาน มีรายละเอียด ดังนี้

ปัญหาคืออะไร หรือ อะไรคือปัญหา

Who	ใคร	(ในเรื่องนั้นมีใครบ้าง)
What	ทำอะไร	(แต่ละคนทำอะไรบ้าง)
Where	ที่ไหน	(เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นอยู่ที่ไหน)
When	เมื่อไหร่	(เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นทำเมื่อวัน เดือน ปี ใด)
Why	ทำไม	(เหตุใดจึงได้ทำสิ่งนั้น หรือเกิดเหตุการณ์นั้นๆ)
How	อย่างไร	(เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นทำเป็นอย่างไรบ้าง)

ขั้นกำหนดประเด็นหรือกระตุ้นความสนใจ

2. ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยการเปิดผังครอบครัวบ้านจิระมนตรี แนะนำตัวละครและเล่าเรื่องราวพอสังเขปที่เกิดคดีฆาตกรรมให้กับนักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนทำการสืบคดีฆาตกรรม หาฆาตกรตัวจริง (บ้านจิระมนตรีมีสมาชิกในครอบครัว ประกอบไปด้วย อากงและอาม่า มีลูกด้วยกัน 5 คน คือ สมปราชญ์ สมใจ สมพงษ์ สมบูรณ์ และสมฤดี วันหนึ่งเกิดการสูญเสียสมาชิกในครอบครัว โดยสมปราชญ์ลูกชายคนโตของบ้านเสียชีวิตในห้องนอนของตนเอง วันนี้เราจะมาหาสาเหตุการตายของสมปราชญ์กัน)

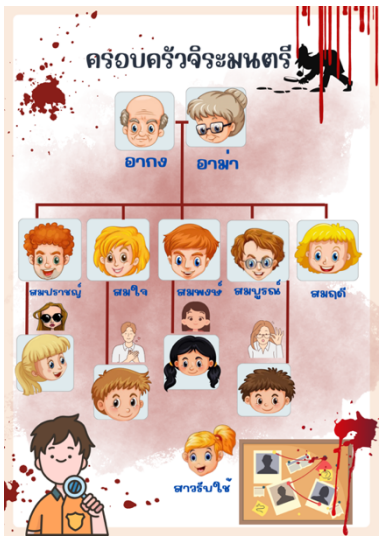

ขั้นจัดกิจกรรมและให้คำแนะนำ

<u>การสอน</u>

3. นักเรียนเข้าประจำกลุ่มบ้านของตนเองที่ครูได้จัดเอาไว้แล้ว โดยในแต่ละบ้านจะมีนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ด้วยกัน และจะคอยช่วยเหลือกันตลอดทั้งภาคเรียนที่ 2 นี้

4. นักเรียนรับเอกสารประกอบคดี บ้านละ 1 ชุด ซึ่งประกอบไปด้วย ผังครอบครัวจิระมนตรี , การให้ปากคำของสมาชิกในครอบครัว , กระดาษให้เขียนวิเคราะห์หาคำตอบ , และใบกิจกรรมการตอบคำถาม อีกทั้งยังสามารถสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าไปดูเอกสารประกอบคดีเพิ่มเติมได้

5. นักเรียนแบ่งหน้าที่หลักของแต่ละคน ใครจะรับผิดชอบเป็นผู้จดบันทึก ใครเป็นผู้ทำกิจกรรม ใครเป็นผู้ฟัง หรือใครจะเป็นผู้ดูการให้ปากคำของใครจากเอกสารประกอบคดี เป็นต้น

6. สืบคดีรอบที่ 1 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องราวบทนำ หลักฐานที่พบในที่เกิดเห็น และการให้ปากคำของสมาชิกแต่ละคนในบ้าน จับใจความจากเรื่องราวที่อ่าน จากนั้นให้นักเรียนเริ่มพูดคุยกัน ครูเป็นผู้คอยตั้งคำถามกระตุ้นชวนให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และร่วมกันสรุปตอบคำถามในใบกิจกรรม เมื่อศึกษาเอกสารประกอบคดี

7. สืบคดีรอบที่ 2 ครูให้นักเรียนฟังเสียงการให้ปากคำของสมาชิกในบ้าน ซึ่งประกอบไปด้วย สมใจ สมพงษ์ สมบูรณ์ และสมฤดี ผู้เป็นน้องสาวและน้องชายของผู้เสียชีวิตและการให้ปากคำเพิ่มเติมของสาวใช้ในบ้าน บันทึกข้อมูลและสังเกตน้ำเสียงของผู้พูด นักเรียนนำมาปรึกษา คิดวิเคราะห์ ข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุนร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดกันในกลุ่มบ้านของตนเอง เพื่อหาข้อสรุปผู้ต้องสงสัย 2 อันดับแรกเท่านั้น

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอชื่อบุคคลที่คิดว่าเป็นผู้ต้องสงสัยหรือฆาตกรที่เป็นผู้ฆ่าผู้ตาย พร้อมบอกเหตุผลประกอบ โดย<u>มีมารยาทในการวิเคราะห์สามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม</u> ครูเสริมแรงบวกในคำตอบเพื่อให้นักเรียนได้มีกำลังใจในการคิดของตนเอง และได้ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้คิดตามไปด้วย

<u>การสรุป</u>

9. ครูสรุปข้อมูลของแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง และให้นักเรียนเขียนเป็นผังความคิด เชื่อมโยงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงเหตุการณ์คิดต่อยอดต่อเพื่อมาทำกิจกรรมในคาบเรียนต่อไป พร้อมกับครูจะมีร่องรอยหลักฐานเพิ่มเติมจากตำรวจให้สืบค้นหาฆาตกรเพิ่มเติม อีกทั้งให้นักเรียนไปหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนแผนผังความคิดในอินเทอร์เน็ตหรือตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นจัดกิจกรรมและให้คำแนะนำ (ต่อ)

<u>การนำเข้าสู่บทเรียน</u>

1. ครูทบทวนกิจกรรมเมื่อคาบเรียนที่แล้วว่าทุกคนได้ทำอะไรบ้าง และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วยการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด

แนวคำถาม 1) ตอนนี้เรากำลังช่วยไขคดีอะไร ใครคือผู้ตาย การตายเป็นอย่างไรบ้าง ช่วยอธิบาย

2) ใครคือผู้ต้องสงสัยของแต่ละกลุ่ม เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ 1) กำลังไขคดีบ้านจิระมนตรี ซึ่งผู้ตายคือ นายสมปราชญ์ มีผู้เกี่ยวกับคดีนี้เป็นคนในครอบครัว มีมารดา น้องสาวและน้องชาย ประกอบด้วย อาม้า (แม่ของผู้ตาย) สมใจ สมฤดี (น้องสาว) สมพงษ์และสมบูรณ์ (น้องชาย) รวมถึงสาวใช้ในบ้าน โดยลักษณะการตาย เขาถูกยิงเข้าที่ขมับขวาทะลุขมับซ้าย เสียชีวิตทันที มือมีอาการเกร็ง และตัวยังอุ่นอยู่ ที่มือของเขากำโทรศัพท์ไว้แน่น มีเบอร์ที่กำลังโทรออกคือ เบอร์ของสมฤดี ยังไม่ทราบสาเหตุว่า ทำไมเขาถึงตาย อาจเป็นปมขัดแย้งทางธุรกิจ หรือปัญหาส่วนตัว

2) ตัวอย่าง สมฤดี เพราะ มีเบอร์ที่โทรค้างไว้ , สมใจ เพราะมีปมที่เคยทะเลาะกัน

<u>การสอน</u>

2. การสืบคดีรอบที่ 3 ต่อจากคาบเรียนที่แล้ว ครูจะมีหลักฐานเพิ่มเติมที่เป็นของจริงนำมาให้นักเรียนได้ดู ประกอบด้วย ปืนที่พบในที่เกิดเหตุ , โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ตาย , กระเป๋าเงินที่มีธนบัตร บัตรสำคัญ ต่าง ๆ และรูปถ่าย นักเรียนจะส่งตัวแทนออกมาดูหลักฐาน ครูสามารถให้บันทึกภาพหลักฐานกลับไปวิเคราะห์ที่กลุ่มของตนเองได้

3. นักเรียนกลับไปยังกลุ่มของตนเอง ร่วมกันวิเคราะห์หลักฐาน และสรุปฆาตกรตัวจริง พร้อมเหตุผลประกอบ โดยทำในใบกิจกรรมแผนผังความคิดสรุปคดีฆาตกรรมบ้านจิระมนตรี มีครูคอยเดินตั้งคำถามกระตุ้นความคิด และให้คำแนะนำทีละกลุ่ม ครูให้เวลา 15 นาที จากนั้นจะให้แต่ละกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดสรุปคดี พร้อมบอกเหตุผล

ขั้นประเมินผล

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดสรุปคดีบ้านจิระมนตรี ครูและเพื่อนมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับในการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ครูมีการกล่าวชื่นชมในการที่นักเรียนสรุปบอกตัวฆาตกรพร้อมบอกเหตุผลในการตอบได้ (ไม่ว่าคำตอบจะถูกหรือผิด) และเก็บใบกิจกรรมทั้ง 2 ใบ เพื่อให้ครูนำกลับไปตรวจประเมินผลการทำใบกิจกรรม

ขั้นทบทวน

<u>การสรุป</u>

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปหาฆาตกร โดยใช้เทคนิค 5W1H

- Who ซึ่งผู้ตายคือ นายสมปราชญ์ มีผู้เกี่ยวกับคดีนี้เป็นคนในครอบครัว มีมารดา น้องสาวและน้องชาย ประกอบด้วย อาม้า (แม่ของผู้ตาย) สมใจ สมฤดี (น้องสาว) สมพงษ์และสมบูรณ์ (น้องชาย) รวมถึงสาวใช้ในบ้าน
- What ปัญหาที่พบคือ นายสมปราชญ์เสียชีวิต โดยไม่ทราบว่า ฆ่าตัวตายหรือถูกฆ่าตาย
- When ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ คือ 15.00 น.
- Where ที่บ้านของเขา ในห้องนอนของตัวเอง
- Why ยังไม่ทราบสาเหตุว่า ทำไมเขาถึงตาย อาจเป็นปมขัดแย้งทางธุรกิจ หรือปัญหาส่วนตัว
- How โดยลักษณะการตาย เขาถูกยิงเข้าที่ขมับขวาทะลุขมับซ้าย เสียชีวิตทันที มือมีอาการเกร็งและตัวยังอุ่นอยู่ ที่มือของเขากำโทรศัพท์ไว้แน่น มีเบอร์ที่กำลังโทรออกคือ เบอร์ของสมฤดี

โดยสรุปได้ว่า ฆาตกรตัวจริง คือ สมพงษ์ ซึ่งสาเหตุเกิดจาก ปมในครอบครัว ที่สมปราชญ์แอบมีความสัมพันธ์เชิงชู้สาวกับภรรยาของสมพงษ์ เมื่อสมพงษ์จับได้ในความสัมพันธ์นี้ทำให้ภรรยาของเขาละอายแก่ใจและฆ่าตัวตายไปในที่สุด และลูกสาวของเขานั้น คือลูกของสมปราชญ์อีกด้วย ทำให้เขาสะสมความแค้นและคิดมาเป็นเวลานานก่อนตัดสินใจก่อเหตุ โดยเห็นหลักฐานได้จากรูปถ่ายในกระเป๋าเงินที่เป็นหลักฐานในที่เกิดเหตุ และการให้การของสมพงษ์ที่ยังดูมีพิรุธอยู่

6. ครูมีการกล่าวชื่นชมนักเรียนทุกกลุ่ม เพราะทุกกลุ่มสามารถบอกเหตุผลในคำตอบได้ แม้บางกลุ่มคำตอบจะยังไม่ถูกต้อง พร้อมตั้งคำถามกระตุ้นความคิด

แนวคำถาม 1) หากเกิดเหตุการ์อย่างนี้ขึ้น นักเรียนจะทำอย่างไร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

2) การเรียนเรื่องนี้ นักเรียนได้ฝึกทักษะใด และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

แนวคำตอบ 1) อาจต้องพูดคุยกัน ไม่คิดที่จะฆ่าเอาชีวิตใคร สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยการ ต้องเป็นคนที่มีสติ ใจเย็น มีเหตุผล คุยกับคนรอบข้างให้มากยิ่งขึ้น

2) ได้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม การรับฟังความเห็นของผู้อื่นนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ต้องคิดวิเคราะห์ให้รอบคอบก่อนการตัดสินใจ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

9. สื่อการสอนและแหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อ PowerPoint

9.2 ข้อมูลของคดีฆ่าตกรรม “บ้านจิระมนตรี” แผนผังครอบครัว ประวัติครอบครัว คลิปเสียงการให้ปากคำ หลักฐานต่าง ๆ เป็นต้น

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการคิดวิเคราะห์และรูปแบบแผนผังความคิด

ภาคผนวก

การวิจัยการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์
อย่างมีวิจารณญาณ เรื่องการอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์
โดยใช้เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ร่วมกับสื่อประสม
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า